

IBAN ΤΟΥΡΓΕΝΙΕΦ.

Οὐδεὶς ἐκ τῶν πολλῶν δοκίμων ποιητῶν καὶ λογογράφων τῆς συγχρόνου ρωσικῆς φιλολογίας ἔτυχε παρὰ τῶν ξένων τοσαύτης προτιμῆσεως καὶ συμπαθείας, ὅσον κατέστη δημοτικὸς ἐν Γαλλίᾳ τε καὶ Γερμανίᾳ ὁ Ἰβάν Τουργένιεφ, πολιτογραφηθεὶς δι' ἀπειραρίθμων μεταφράσεων ἐν ταῖς ἐγγυρίοις φιλολογίαις. Τὰ πολυπληθῆ αὐτοῦ ἔργα ἀποτελοῦσι τὸν εὐγενέστερον στολισμὸν πάσης ἐνταῦθα οἰκογενειακῆς βιβλιοθήκης ὡς περιέχοντα θησαυροὺς ἀθανάτου καὶ ἀείποτε νεαζούσης ποιητικῆς καρδίας. Ἡ ἔξοχος τοῦ καλλιτέχνου δύναμις ἐγείρει τὸν ξένον ἀναγνώστην ἀνῶθεν τῶν ἀσυνήθων αὐτῷ προσώπων καὶ πραγμάτων, διότι ἡ ποιητικὴ αὐτοῦ ἔμπνευσις πηγάζει πάντοτε ἐκ κοσμοπολιτικῆς πηγῆς, οἰκειοτάτη δέ τις πρὸς πάντας ἔκφρασις φωτίζει τὸ ξενότροπον τῶν χαρακτήρων, οὐς ἀνέδειξεν ὁ ἀρχέγονος ρώσικος πολιτισμὸς καὶ ὁ ὑπὲρ αὐτοῦ μάλιστα σύγχρονος ἀγών. Διπλοῦς καὶ συνεχῆς ἀγὼν ἐκράτει ἀγρυπνὸν τὸ ἀνήσυχον ἐκεῖνο πνεῦμα, σκληρῶς ἐπιτιθέμενον κατὰ τῆς ἀριστοκρατικῆς τοῦ ἔθνους του μερίδος, δι' ἐπιπλάστου γαλλικῆς μορφώσεως κεχρωματισμένης καὶ βαρβάρως κατὰ πολλῶν κοινωνικῶν πληγῶν ἀναισθητούσης, ἀπαρεσκόμενον δ' εἰς τὸν βίαιον τοῦ σκέπτεσθαι καὶ πράττειν μηδενιστικὸν τρόπον. Ἡ κτηνώδης τῶν χωρικῶν ἀμβλύτης διηγείρε τὴν γλυκυτάτην τοῦ ποιητοῦ συμπάθειαν, ἐκδηλωθεῖσαν διὰ γλώσσης πάντοτε τρυφερᾶς καὶ πατρικῆς καὶ οὐχὶ δι' αἰσθηματικῶν ἐπιφωνημάτων ἰδεώδους αὐτῶν ὑπερμάχου. Ἐξ ἰδιαιτέρας, νεανικῆς πιδανῶς κλίσεως αὐτοῦ πρὸς τὸν ἐσπερίον πολιτισμὸν ἐλάτρευε τῶν Γάλλων τὴν φιλοκαλίαν καὶ χάριν, ἐτίμα δὲ τῶν Γερμανῶν τὴν φιλοσοφικὴν ἐμβρίθειαν καὶ σοβαρότητα, πάντα ταῦτα ἀνταποκρινόμενα πρὸς τὰς ἰδίας διαθέσεις καὶ τάσεις τοῦ ποιητοῦ. Οὕτω κατὰ προτίμησιν διατρίβων τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου ἐν ταῖς χώραις ταύταις, ἰδιοποιήθη τῆς γλώσσης αὐτῶν καὶ διανοίας τοὺς ἐπιλέκτους θησαυροὺς καὶ οἶονε ὁ πεζενοῦτο τῆς ψυχρᾶς καὶ ἰδιορρυθμοῦ τῶν βορειοδυτικῶν κλιμάτων ἰδιοσυγκρασίας, ἀπομανθάνων νεανικούς του ἀγῶνας καὶ κρίνων τὰ πάτρια οὐχὶ πλέον ὡς Ῥώσος, ἀλλ' ὡς αὐστηρὸς τῶν πατρίων ἡθῶν καὶ πραγμάτων ξένος ἐπικριτής.

Ἄλλ' ἢ ἀπόστασις πάντοτε περιβάλλει τὴν πότριν ἡμῶν ἐστὶν διὰ

μαγευτικῆς τινος ἀγῆλης, ἔταν μάλιστα ὁ τῆς νοσταλγίας ὑποκάρδιος πόθος κυριεῦει τῆς ἡμετέρας κρίσεως· οὐδὲ δύνανται ἄλλως νὰ ἐκτιμηθῶσιν αἱ ἄδικοι κρίσεις τοῦ συγγραφέως περὶ τοῦ μηδενισμοῦ, ὡς ἐπιδιώκοντος τὴν καταστροφὴν τοῦ καθεστώτος. Τοιαῦται ἰδέαι προδικάλεσεν ἀληθινὴν καθ' ὅλην τὴν Ῥωσίαν διέλλαν καὶ πεισματώδη κατὰ τοῦ ἡμετέρου Συγ-

γγραφῆς καταφορὰν, ἣν αὐτὸς ἐθεώρησεν ὡς τὴν πικροτέραν ἀμοιβὴν εἰλικρινῶν πρὸς τὴν πατρίδα του ἐκδουλεύσεων, ἐνῶ τὰ ἔργα, ἐν οἷς ἀνέπτυξε μετ' ἀπαραιμύλου τέχνης τὰς ἰδέας ταύτας, ἐπεδοκιμάσθησαν καὶ κατέστησαν δημόδη παρὰ τοῖς ξένοις, παρ' οἷς ἐπεκράτουν ἀνερμη-νυτοὶ αἱ αὐταὶ ἰδέαι καὶ πεποιθήσεις. Ἄλλ' ἡ φιλολογικὴ τοῦ Τουργένιεφ ἀξία καὶ πρωτότυπος μεγαλοφύα δὲν ἐγγενεῖται ἐν τοῖς δοκιμαίσις τούτοις ῥητορικῶν συστημάτων, ὅσον καὶ ἂν λαμπρῶς καὶ εὐφυῶς ἐκτίθενται ταῦτα ἐν σειρᾷ μυθιστορημάτων· ὅλον τὸ ὕψος τῆς ἔμπνευσεως αὐτοῦ, ἡ ἀπαράμιλλος τέχνη του ὕφους καὶ ἡ γραφικὴ χάρις περὶ τὴν οἰκονομίαν μυχιαυτάτων τῆς καρδίας ἀγώνων εὐρίσκονται ἐν τοῖς μικροτέροις αὐτοῦ διηγήμασι καὶ ποιήμασιν. Ὁ πρῶτος ἔρωσ καὶ ἡ Ἐλένη εἶνε ἀδάμαντες τῆς παγκοσμίου πλέον φιλολογίας τῶν χρόνων ἡμῶν, ὁ δὲ Βασίλειος Δὲρ τῶν Στεππῶν διὰ τῆς ἐπιβλητικῆς ἐντυπώσεώς του ἐφ' ἡμῶν μαρτυρεῖ τὴν πνευματικὴν τοῦ Συγγραφέως πρὸς τὸν Σαίξπηρον συγγένειαν. Ἐν τούτοις ἀξιοτέρα πάσης ἐνταῦθα μνεῖας εἶνε ἡ πρωτίστη τοῦ

Τουργένιεφ ἀρετὴ περὶ τὴν περιγραφὴν τοποθεσιῶν καὶ χωρῶν· τόσον ὀξεῖαν ἀκοήν καὶ ὄρασιν διὰ τὴν μυστηριώδη τῆς φύσεως ζωὴν καὶ κίνησιν, καὶ εὐστροφίαν καλῆς πρὸς παράστασιν αὐτῶν δὲν δύναται νὰ ἐπιδείξῃ ἡ σύγχρονος ἡμῶν φιλολογία δι' οὐδενὸς τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῆς, οὐδὲ εἶνε παράδοξον ὅτι ὁ ποιητὴς δι' ἀπλῶν σκιαγραφημάτων καὶ πρωτολεῖων εἶχεν ἤδη νεώτατος κατακτῆσθαι πλείστα συμπαθείας καὶ προτιμῆσεις, γενόμενος μάλιστα καὶ ἀρχηγέτης νέας σχολῆς ἐν Γαλλίᾳ.

Ὁ Ἰβάν Τουργένιεφ ἐγεννήθη τῇ 9. Νοεμβρίου 1818 καὶ ἀπέθανε τῇ 3. Σεπτεμβρίου 1883 παρὰ τοὺς Παρισίους κατὰ βληθεὶς ὑπὲρ νόσου, ἣτις εἶχε καταστήσει τὰ τελευταῖα τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἔτη ἀληθινὸν μαρτύριον. Τὰ δοτὰ του κατετέθησαν ἐπὶ ρωσικοῦ ἐδάφους, ὡς ἡγχῆθη καὶ ἤλπισεν.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΠΕΠΡΩΜΕΝΟΥ

ὑπὸ

I. ΤΟΥΡΓΕΝΙΕΦ.

(συνέχεια).

VI.

Ὁ Τεγλέφ ἔλαβε πρῶτος τὸν λόγον, καὶ τραυλίζων καὶ τρέμων ὠμίλησε περὶ προαισθητέων καὶ φαινομένων. Ἐν τινι ἀκριβῶς τοιαύτῃ νυκτί, διηγείτο, φίλος τις αὐτοῦ σπουδαστής, ἀναλαβὼν πρὸ ὀλίγου τὴν διδασκαλίαν δύο ὀρφανῶν καὶ μετ' αὐτῶν κατοικῶν ἐν οἰκίσκῳ τινὶ ἐντὸς κήπου, εἶχεν ἰδεῖ γυναικείαν μορφήν, ἣτις ἐκλινεν ὑπεράνω τῆς κλίνης των, καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν εἶχεν ἀναγνωρίσει τὴν μορφήν ταύτην εἰς φωτογραφίαν, ἣν οὐδέποτε πρότερον εἶχεν

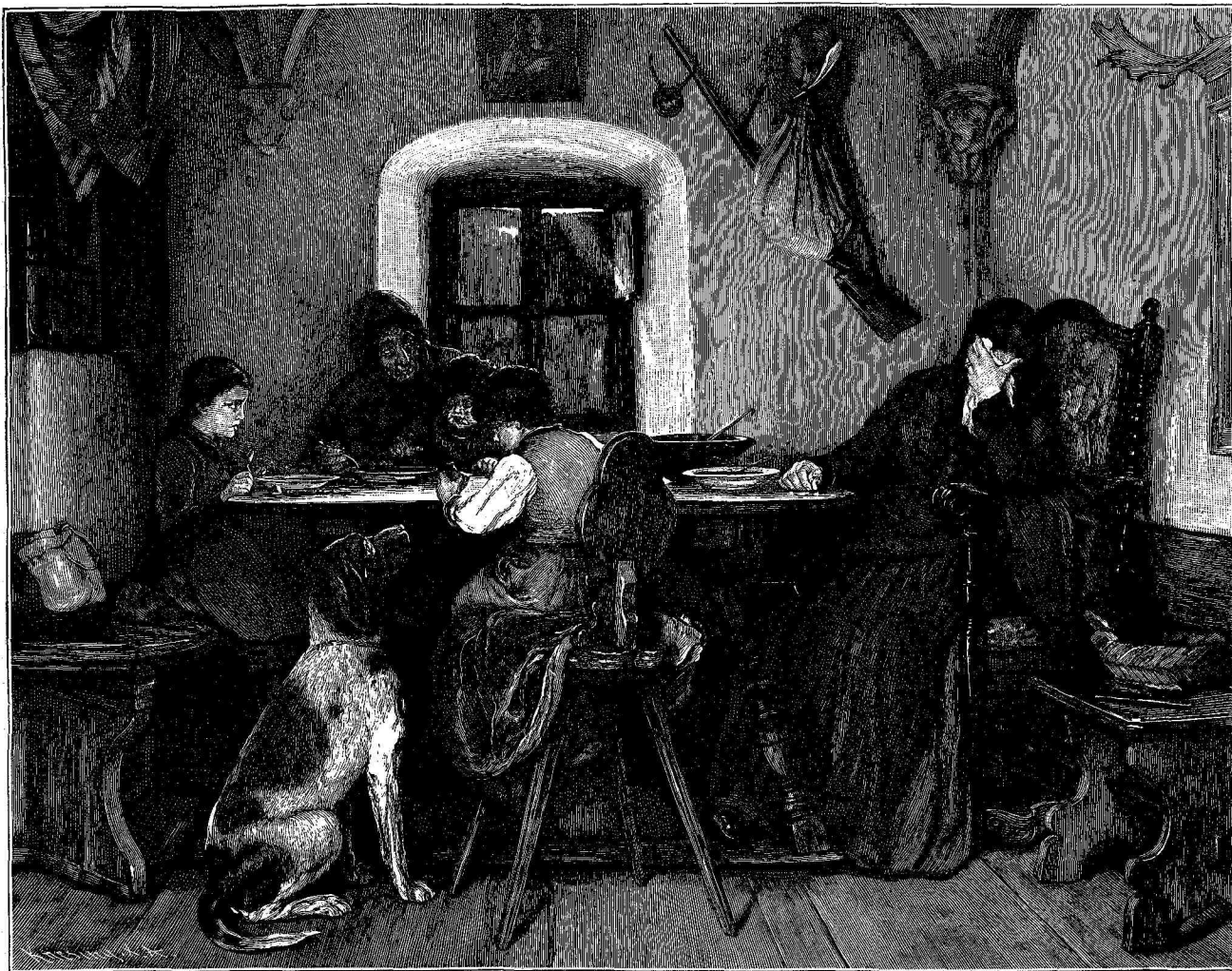
ἰδεῖ — εἰς φωτογραφίαν παριστάνουσαν τὴν μητέρα τῶν δύο τούτων ὀρφανῶν. Ἐπειτὰ μοι διηγήθη ὁ Τεγλέφ, ὅτι οἱ γονεῖς του, ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου των, ἐνόμιζον ὅτι διαρκῶς ἤκουον τὸν θόρυβον ὕδατος, ὅτι ὁ θεὸς του ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Βοροδίνου ἐσώθη ἐκ τοῦ θανάτου καθ' ὅλως ἀσήμαντον σύμπτωσιν· εἶχε μόνον κύψει πρὸς τὴν γῆν διὰ ν' ἀνεγείρῃ ἀπλοῦν φαῖον χάλικα, — καὶ τὴν αὐτὴν στιγμὴν μύδρος ἐπέρασεν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του καὶ ἀπέκοψε τὸ μακρὸν περωτὸν ἐπὶ κρᾶνόν του. Ὁ Τεγλέφ μοι ὑπεσχέθη μάλιστα νὰ μοι δείξῃ τὸν χάλικα τοῦτον, ὅστις

ἔσωσε τὸν θεῖόν του. Ἐπειτά μοι ὠμίλησε περὶ τοῦ προορισμοῦ ἐκάστου ἀνθρώπου καὶ ἰδίᾳ ἑαυτοῦ, καὶ προσέθηκεν ὅτι ἄχρι τοῦδε πάντοτε ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν καὶ ἂν ποτε ἤθελον ἐπέλθει εἰς τὸν νοῦν του δισταγμοὶ καὶ ἀμφιβολίαι περὶ τοῦ προορισμοῦ τούτου, ἤθελε προσπαθήσει ν' ἀπαλλαγῇ αὐτῶν κόπτων τὸ νῆμα τῆς ζωῆς του, διότι τότε αὕτη ἤθελεν ἀπωλέσει δι' αὐτὸν πᾶσαν σημασίαν.

— Νομίζετε ἴσως, εἶπε βλέπων με ἐκ τοῦ πλαγίου, ὅτι μοι λείπει πρὸς τοῦτο ἡ γενναιότης; Δέν με γνωρίζετε . . . ἔχω σιδηρᾶν θέλησιν!

— Πολὺ ὠραῖα τὰ λέγεις, ἐσκέφθη καθ' ἑαυτόν.

λοῦνται μὲ τὸν ἑαυτὸν τους! Ἐν τούτοις πρέπει νὰ προσθέσω, ὅτι κατὰ τὰς τελευταίας λέξεις παρετήρησα εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Τεγλέφ ἑκτακτον ἑκφρασιν μερίμνης καὶ ταραχῆς· αὐτὸ δὲν ἦτον ἡ συγῆθης μελαγχολία του· πράγμα τι σπουδαῖον θὰ ἐθλίβε καὶ θὰ ἐβασάνιζεν αὐτόν. Καὶ τὴν φοραν ταύτην ἤμην ἐκπληκτὸς διὰ τὴν κατήφειαν, ἣτις ἐξωγραφεῖτο ἐπὶ τῶν χαρακτήρων του. Μήπως ἤρχισαν ἀπὸ τοῦδε ν' ἀφυπνῶνται ἐν ἑαυτῷ αἱ ἀμφιβολίαι, περὶ ὧν πρὸ ὀλίγου μοι ὠμίλησεν; Οἱ συνάδελφοι τοῦ Τεγλέφ εἶχόν μοι διηγηθῇ, ὅτι πρὸ ὀλίγου εἶχε προβάλλει σχέδιον εἰς τὸν ἀρχηγόν του, ἐν ᾧ συνεβούλευε δὲν εἰςέωρῳ πλέον τίνας μεταρρυθμίσεις

ΤΑ ΟΡΦΑΝΑ. Εἰκὼν τοῦ Ἑλλήνος καλλιτέχου Ν. Γύζη.

Ὁ Τεγλέφ ἐβυδίσθη εἰς σκέψεις, ἀνεστέναξε βαθέως, παρήτησε τὴν καπνοσύριγγά του καὶ μοι εἶπεν ὀρθὰ κοφτά, ὅτι ἡ σημερινὴ ἡμέρα ἔχει δι' αὐτὸν μεγάλην σπουδαιότητα.

— Διότι σήμερον εἶνε ἡ ἡμέρα τοῦ ἁγίου Ἡλίου — ἡ ἡμέρα τοῦ ὀνόματός μου . . . αὕτη εἶνε πάντοτε ἀπαισία ἐποχὴ δι' ἐμέ.

Οὐδὲν ἀπεκρίθη, ἀλλ' ἤρκεσθην νὰ τον παρατηρῶ, καθήμενον πρὸ ἐμοῦ ἐν στενοχωρίᾳ καὶ ἔχοντα τὰ βρεμῶδη βλέμματά του πρὸς τὸ ἔδαφος ἐστραμμένα.

— Σήμερον, ἐξηκολούθησε, μοι εἶπε γραῖα τις ἐπαῖτις — ὅλοι οἱ πλησιάζοντες τὸν Τεγλέφ ἐπαῖται ἐλάμβανον παρ' αὐτοῦ ἐλεημοσύνην, — ὅτι θὰ προσευχηθῇ διὰ τὴν ψυχὴν μου· δὲν εἶνε παράδοξον;

Ἐπάρχουσιν ἄνθρωποι, ἐσκέφθη, οἵτινες διαρκῶς ἀσχο-

εἰς τὸ πυροβολικόν, καὶ ὅτι τὸ σχέδιόν του ἀπερρίφθη. Γνωρίζων τὸν χαρακτήρα του δὲν ἀμφέβαλλον ὅτι ἡ περιφρονητικὴ συμπεριφορὰ τῶν προϊσταμένων του μεγάλως εἶχε τὸν προσβάλλει. Ἄλλ' ἐκεῖνο ὅπερ ἐνόμιζον ὅτι παρετήρουν εἰς αὐτόν ἦτον ἄλλο τι, ἦτο μᾶλλον ἀτομικὴ θλίψις.

— Εἶνε ὕγρασία ἐδῶ ἔξω, εἶπεν αἰφνης καὶ ἔσεισε τοὺς ὤμους· ἄς εἰςέλθωμεν εἰς τὴν καλύβην μας . . . εἶνε δὲ καὶ καιρὸς νὰ κοιμηθῶμεν.

Στερεότυπος συνήθειά του ἦτο νὰ σείη τοὺς ὤμους καὶ νὰ στρέφῃ τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην πλευράν, ὥσαντι εἶχε δέσει πολὺ σφιγκτὰ τὸν λαιμοδέτην, ὅτε καὶ ἔδραττε τὸν λαιμόν του διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς. Οὐδὲν ἄλλο ἐδείκνυε σαφέστερον τὸν ἰδιότροπον χαρακτήρα τοῦ Τεγλέφ ἢ ἡ νευρικὴ αὕτη κίνησις, τοῦλάχιστον οὕτως ἐφαίνετο εἰς

ἐμέ. Καὶ δι' αὐτὸν πολὺ ἀνυπόφορος καὶ στενὸς ἦτον αὐ-
τὸς ὁ κόσμος.

Μετέβημεν εἰς τὴν καλύβην καὶ κατεκλίδημεν, αὐτὸς
μὲν ἐν τινὶ γωνίᾳ πλησίον τῶν ἁγίων εἰκόνων, ἐγὼ δὲ ἀπέ-
ναντί του ἐπὶ τινος θρανίου, ἐφ' οὗ εἶχε τοποθετηθῇ χάριν
ἐμοῦ ὀλίγον ἄχυρον.

VII.

Ἐπὶ μακρὸν ἐστρέφετο ἄνω κάτω ἐν τῇ κλίνῃ του ὁ
Τεγλέφ, ἀλλὰ καὶ ἐγὼ δὲν ἠδυνάμην ν' ἀποκοιμηθῶ. Δὲν
εἰξέυρω ἂν αἱ διηγήσεις του εἶχον ἐρεθίσαι τὰ νεῦρά μου ἢ
ἂν ἡ παράδοξος αὕτη νύξ εἶχε θερμάνει τὸ αἷμά μου· ὅπως-
δήποτε ὁ ὕπνος δὲν ἤρχετο. Τέλος ἔχασα πάντα πόθον
ὅπως ἀποκοιμηθῶ καὶ ἔχων ἀνοικτοὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς
ἤρχισα νὰ σκέπτομαι Κύριος οἶδε τί, — πιθανῶς διάφορα
ἀνόητα πράγματα, καθὼς πάντοτε συμβαίνει, ὡσάντις ἀδυνα-
τοῦμεν ν' ἀποκοιμηθῶμεν. Θέλων δὲ ἀπὸ τῆς μιᾶς πλευ-
ρᾶς νὰ ἐξαπλωθῶ εἰς τὴν ἄλλην, ἐξέτεινα τὴν χεῖρα . . .
καὶ κατὰ τύχην ὁ δακτύλος μου προσέκρουσεν εἰς τινα δο-
κὸν ἐπὶ τοῦ τοίχου. Ἡ σύγκρουσις αὕτη προῦκάλεσεν ἀσθενῆ,
ἀλλ' εὐδιάκριτον καὶ διαρκῆ τόνον . . . φαίνεται ὅτι τὸ μέ-
ρος ἐκεῖνο ἦτο κενόν.

Ἐκρουσα ἅπαξ ἔτι τὸ μέρος ἐκεῖνο διὰ τοῦ δακτύλου
. . . τὴν φοράν ὅμως ταύτην ἐξεπίτηδες. Καὶ πάλιν ὁ αὐ-
τὸς ἦχος. Ἀκόμη ἅπαξ . . . καὶ αἰφνης ὁ Τεγλέφ ὕψωσε
τὴν κεφαλὴν.

— Ῥίεδελ, εἶπεν, ἀκοῦς, χτυπάει κάποιος εἰς τὸ παρά-
θυρον.

Ἐγὼ ὑπεκρίθην τὸν κοιμώμενον. Αἰφνης μοι ἐπῆλθεν
ἡ ὄρεξις νὰ διασκεδάσω ὀλίγον μὲ τὸν εἰς τὸ πεπρωμένον
πιστεύοντα φίλον μου, ἴσως διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἦθελον
ἀνακουφισθῇ ὀλίγον ἀπὸ τὴν ἀγρυπνίαν μου.

Αὐτὸς ἐξήπλωσε πάλιν τὴν κεφαλὴν του ἐπὶ τοῦ προσ-
κεφαλαίου. Ἀνέμεινα μικρὸν καὶ ἔκρουσα πάλιν τρίς. Ὁ
Τεγλέφ ὕψωσεν αἰθῆς τὴν κεφαλὴν καὶ ἤρχισε ν' ἀκροάζεται
μετὰ προσοχῆς. Ἐκρουσα πάλιν. Ἐκείμην τοιουτοτρόπως,
ὥστε πρὸς αὐτὸν ἦτο μὲν ἐστραμμένον τὸ πρόσωπόν μου,
ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ τὴν χεῖρά μου . . . διότι αὕτη
ἀπλουστάτα ἦτον ὑπὸ τὸ ἐφάπλωμα.

— Ῥίεδελ! ἐφώνησεν ὁ Τεγλέφ.

Δὲν ἀπεκρίθην.

— Ῥίεδελ! ἐπανέλαβε μεγαλοφώνως, Ῥίεδελ!

— Τί . . . τί εἶνε; ἠρώτησα ὡς αἰ ἀφυπνιζόμενος.

— Δὲν ἀκοῦς ὅτι κάποιος χτυπάει εἰς τὸ παράθυρον
ἀκατάπαυστα; Νομίζω ὅτι κάποιος θέλει νὰ ἐμβῇ.

— Ἴσως διαβάτης τις, εἶπον ὑποτραυλίζων.

— Πρέπει νὰ τοῦ ἀνοίξωμεν ἢ τοῦλάχιστον νὰ ἴδωμεν
ποῖος εἶνε.

Ἄλλ' ἐγὼ δὲν ἀπεκρίθην πλέον καὶ ὑπεκρίθην πάλιν
τὸν ἀποκοιμηθέντα.

Παρήλθον ὀλίγαι στιγμαὶ . . ἤρχισα πάλιν νὰ κτυπῶ . .

— Τόκ . . . τόκ . . . τόκ . . .

Ὁ Τεγλέφ ἀνηγέρθη καὶ ἤρχισε ν' ἀκροάζεται.

— Τόκ . . . τόκ . . . τόκ . . . τόκ . . . τόκ . . .

Διὰ τῶν ἡμικλείστων βλεφάρων μου καὶ ἐν τῇ ὑπολεύκῃ
νυκτερινῇ φωτὶ ἠδυνάμην νὰ παρακολουθῶ ὅλας τὰς κινήσεις
του. Ἐστρεψε τὸ πρόσωπον ὅτε μὲν πρὸς τὴν θύραν, ἄλλο-
τε πρὸς τὸ παράθυρον, καὶ πράγματι δύσκολον ἦτο νὰ δια-
κρίνῃ τις, πόθεν προήρχετο ὁ ἦχος. Ἦναγκάζετό τις μάλ-
λον νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἱπτάμενος εἰσήρχετο εἰς τὸ δωμάτιον,

συνθλώμενος κατὰ μῆκος τοῦ τοίχου, διότι κατὰ τύχην
ἔκρουον ἐπὶ ἀκουστικῆς φλεβός.

— Τόκ . . . τόκ . . . τόκ . . .

— Ῥίεδελ, ἀνέκραξε τέλος ὁ Τεγλέφ, Ῥίεδελ, Ῥίεδελ!

— Μὰ τί ἔχεις; ἠρώτησα χασμώμενος.

— Δὲν ἀκοῦς λοιπὸν τίποτε; Κάποιος χτυπάει ἐκεῖ!

— Δὲν ἤκουσα τίποτε, ἀπεκρίθην καὶ ὑπεκρίθην ὅτι
πάλιν ἡτοιμαζόμεν ν' ἀποκοιμηθῶ, ἤρχισα μάλιστα καὶ νὰ
ρογχάζω.

Ὁ Τεγλέφ ἡσύχασε.

— Τόκ . . . τόκ . . . τόκ . . .

— Ποῖος εἶνε! ἐφώνησεν ὁ Τεγλέφ.

Φυσικῶς οὐδεὶς ἀπεκρίθη.

— Τόκ . . . τόκ . . . τόκ . . .

Ὁ Τεγλέφ ἀνεπήδησεν ἐκ τῆς κλίνης, ἤνοιξε τὸ παρά-
θυρον, προσέβηκε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐφώνησε μετὰ φοβερᾶς
φωνῆς.

— Ποῖος εἶνε, ποῖος χτυπᾷ;

Ἐπειτα ἤνοιξε καὶ τὴν θύραν καὶ ἐπανέλαβε τὴν ἐρώ-
τησίν του. Μακρόθεν ἠκούσθη ὁ χρεμετισμὸς ἱππου. . .

Ἐπέστρεψεν εἰς τὴν κλίνην του.

— Τόκ . . . τόκ . . . τόκ . . .

Ὁ Τεγλέφ ἐστράφη βραδέως καὶ ἐκάθησε.

— Τόκ . . . τόκ . . . τόκ . . .

Ὁ Τεγλέφ ἐφόρεσε ταχέως τὰ ὑποδήματά του, ἔρριψε
τὸν μανδύαν εἰς τοὺς ὤμους του, ἔλαβε τὴν σπάθην του
ἐκ τοῦ τοίχου καὶ ἐξῆλθεν. Ἦκουσα ὅτι δις περιῆλθε τὴν
καλύβην καὶ ἐπανειλημμένως ἠρώτα: „Ποῖος εἶνε; Ποῖος γυ-
ρίζει ἐδῶ; Ποῖος χτυπᾷ;“ Ἐπειτα ἐσιώπησεν αἰφνης, ἔστη
εἰς τὴν ὁδὸν οὐ μακρὰν τῆς γωνίας ὅπου ἐγὼ κατεκείμεν,
ὑπέστρεψε χωρὶς νὰ προσέρῃ λέξιν εἰς τὴν καλύβην καὶ κα-
τεκλίθη ἐνδεδυμένος.

— Τόκ . . . τόκ . . . τόκ . . . ἤρχισα ἐγὼ πάλιν Τόκ
. . . τόκ . . . τόκ . . .

Ἄλλ' ὁ Τεγλέφ ἔμεινε σιωπῶν, μάλιστα οὐδ' ἠρώτησε
„Ποῖος χτυπᾷ ἐκεῖ;“ Ἠκέσθη μόνον νὰ στηρίξῃ τὴν κεφα-
λὴν ἐπὶ τῆς χειρὸς του.

Βλέπων δ' ἐγὼ ὅτι τοῦτο πλέον δὲν συνετέλει εἰς τι,
ἀφῆκα νὰ παρέλθῃ ὀλίγος χρόνος, ἔπειτα ὑπεκρίθην ὅτι αἰ-
φνης ἐξύπνησα, ἠτένισα τὸν Τεγλέφ καὶ προσεποιήθην τὸν
ἐκπεπληγμένον.

— Ἦσουν ἔξω; τὸν ἠρώτησα.

— Ναί! ἀπεκρίθη ἀπαθῶς.

— Ἦκουσες πάντοτε τὸν κρότον;

— Ναί.

— Καὶ δὲν εἶδες κανένα;

— Κανένα.

— Καὶ ἔπαυσεν ὁ κρότος;

— Δὲν εὔξέυρω, τώρα ὅλα μοι εἶνε ἀδιάφορα.

— Τώρα, καὶ διὰ τί τώρα;

Ὁ Τεγλέφ δὲν ἀπήντησε.

Ἦσχυρόμην ὀλίγον καὶ ἡσθάνόμην οἶκτον πρὸς αὐτόν.
Ἄλλὰ δὲν εἶχον τὸ θάρρος νὰ τῷ ἀποκαλύψω τὸ τέχνα-
σμά μου.

— Ἄκουσε, ἤρχισα, εἶμαι βέβαιος ὅτι ὅλ' αὐτὰ εἶνε κα-
θαρὰ φαντασία ἰδική σου.

— Ὁ Τεγλέφ ἔγινε σκυθρωπός.

— Ἀχ, πιστεύεις;

— Λέγεις ὅτι ἤκουσες κρότον; . . .

— Ἦκουσα καὶ ἄλλο τι, μὲ διέκοψε.

— Καὶ ἄλλο τι;

Ὁ Τεγλέφ ἐκυψε πρὸς τὰ πρόσω καὶ ἔδῃξε τὰ χεῖλη του. Κατὰ τὰ φαινόμενα ἐδυσκολεύετο νὰ μοῖ το εἶπῃ . . .

— Κάποιος μ' ἐφώναξε! εἶπεν ἡμιφώνως καὶ ἀπεστρεψε τὸ πρόσωπον.

— Κάποιος σ' ἐφώναξε; καὶ ποῖος λοιπὸν σ' ἐφώναξε;

— Μία . . .

Ὁ Τεγλέφ ἐβλεπε πάντοτε εἰς τὰ πλάγια.

— Ὅν τι, τὸ ὅποιον ἄχρι τοῦδε ἐνόμιζον νεκρὸν χωρὶς νὰ τὸ εἰξέωρῃ μετὰ βεβαιότητος, ἀλλὰ τώρα εἶμαι περὶ τούτου πεπεισμένος.

— Σοὶ ὀρκίζομαι, Ἥλια, ἐφώνησα, ὅλα αὐτὰ τὰ πλάττει ἡ φαντασία σου!

— Ἡ φαντασία! θέλεις νὰ πεισθῇς περὶ τούτου;

— Εὐχαρίστως.

— Πολὺ καλὰ, ἀκολουθεῖ μοι λοιπὸν.

VIII.

Ἐνεδύθη ταχέως καὶ ἐξῆλθεν μετὰ τοῦ Τεγλέφ. Ἀπέναντι τῆς καλύβης εἰς τὴν ἄλλην πλευρὰν τῆς ὁδοῦ οὐδεμία ἔκειτο οἰκία, ἀλλ' ἐξετείνετο χαμηλὸς τις φραγμὸς ἐνι-αχοῦ κατεστραμμένος, ὅπισθεν τοῦ ὁποίου στενὴ τις λόχμη κατωφερῶς κατήρχετο μέχρι τῆς πεδιάδος. Ἀπαντα τ' ἀντικείμενα ἐκαλύπτοντο εἰσέτι ὑπὸ τῆς ὀμίχλης καὶ εἰς ἀπόστασιν εἴκοσι βημάτων οὐδὲν σχεδὸν ἠδύνατό τις νὰ διακρίνῃ. Ὑπερέβηνον τὸν φραγμὸν καὶ ἔστημεν.

— Ἐδῶ εἶνε, εἶπε καὶ ἔκλινε τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ στῆθος, μείνε ἥσυχος, μὴ λέγῃς καμμίαν λέξιν καὶ ἀκουσε!

Ἦκουον ὅπως καὶ αὐτὸς μετὰ προσοχῆς, ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ συνήθους καὶ μόλις ἀκουσμένου ψιθύρου, ὃν δυνάμεθα ν' ἀποκαλέσωμεν ἀναπνοὴν τῆς νυκτός, οὐδὲν ἠδύναμην ν' ἀκούσω. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀτενίζοντες ἀλλήλους, ἰστάμεθα ἐκεῖ ἀκίνητοι ἐπὶ τινὰς στιγμὰς καὶ ἡτοιαζόμεθα ἤδη νὰ προχωρήσωμεν . . .

— Ἥλια! ἐψιθύρισεν ἐλαφρὰ φωνὴ προσερχομένη ἐκ τῶν ὀπισθεν τοῦ φράκτου.

Ἡτένισα τὸν Τεγλέφ, ἀλλ' αὐτὸς ἐφάνη ὅτι οὐδὲν ἤκουσε καὶ εἶχεν εἰσέτι τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην.

— Ἥλια! . . . ἀλλὰ Ἥλια! ἤκούσθη ἀπαξ ἔτι καὶ εὐκρινέστερον καὶ θερμότερον, ἠδύνατό τις δὲ νὰ διακρίνῃ ὅτι ἦτο μάλιστα καὶ γυναικεῖα φωνή.

Ἀμφότεροι κατεπλάγημεν καὶ ἡτενίσαμεν ἀλλήλους.

— Λοιπὸν; εἶπεν ἐλαφρῶς ὁ Τεγλέφ, ἀμφιβάλλεις ἀκόμη;

Ἀπαθῶς ἀπήντησα καὶ ἐγὼ μὲ τὸν αὐτὸν τόνον. — „Αὐτὸ δὲν ἀποδεικνύει ἀκόμη τίποτε, πρέπει πρῶτον νὰ ἴδωμεν, μήπως εἶναι τις ἐκεῖ. Ἴσως . . .

Ἐπῆδησα ὑπὲρ τὸν φραγμὸν καὶ διηυδύνθην πρὸς τὸ

μέρος ὁπόθεν κατὰ τὸ φαινόμενον προήρχετο ἡ φωνή. Ἡσθάνθην τὸ μαλακὸν ἔδαφος ὑπενδίδον ὑπὸ τοὺς πόδας μου· μακρὰ σειρὰ πασσάλων ἐχάανετο εἰς τὴν ὀμίχλην. Εὐρισκόμενη ἐντὸς κήπου. Ἀλλ' οὔτε περὶ ἐμέ, οὔτε πρὸ ἐμοῦ ἐκινεῖτό τι. Τὸ πᾶν ἐφαίνετο παραδεδομένον εἰς ναρκώδη ὕπνον. Προὐχώρησα ἀκόμη βήματά τινα.

— Ποῖος εἶνε; ἤρχισα νὰ φωνάζω μεγαλοφώνως ὅπως καὶ ὁ Τεγλέφ.

— Πρρρ! . . . καταπλαγείσα ὄρτυξ ἀπέπτη πρὸ ἐμοῦ καὶ ὡς σφαῖρα διήλασε τὸ παχὺ νέφος. Ἀκουσίως κατετρόμαξα . . . τί βλακεία!

Εἶδον ὀπίσω τὸν Τεγλέφ ἰστάμενον εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, ἔνθα εἶχον τὸν ἀφήσει. Διηυδύνθην πάλιν πρὸς αὐτόν.

— Ὅσον καὶ ἂν φωνάζῃς δὲν ὠφελεῖ, εἶπε, τὴν φωνὴν ταύτην τὴν ἀκούομεν . . . τὴν ἀκουα μακρόθεν.

Ἐτριψε τὸ πρόσωπον διὰ τῆς χειρὸς καὶ ἐπορεύθη βραδέως διὰ τῆς ὁδοῦ πρὸς τὴν καλύβην. Ἀλλ' ἐγὼ δὲν ἤθελον νὰ ὑποχωρήσω τόσοι ταχέως — καὶ μετέβην πάλιν εἰς τὸν κήπον. Ὅτι πράγματι κάποιος ἐφώνησε τρίς τὸ ὄνομα „Ἥλια“, περὶ τούτου οὐδεὶς δισταγμὸς ὑπῆρχεν, ἐπίσης βέβαιον ἦτον ὅτι ἡ φωνὴ αὕτη εἶχε τι τὸ θρηνηῶδες καὶ μυστηριώδες, ἀλλὰ τίς οἶδε, ἴσως ὅλα ταῦτα ἦσαν μόνον ἀνεξήγητα, ἴσως ὅλα ταῦτα ἐξηγοῦντο τόσοι εὐκόλως καὶ φυσικῶς, ὅπως καὶ ὁ ἦχος, δι' οὗ ἐξηρέθισα τὸν Τεγλέφ.

Ἐπορεύθη κατὰ μῆκος τοῦ φράκτου ἐνίοτε μόνον ἰστάμενος καὶ βλέπων περὶ ἑμαυτόν. Οὐ μακρὰν τῆς καλύβης ἡμῶν καὶ ἀμέσως παρὰ τὸν φράκτον ὑπῆρχε γηραιὰ ἱτέα μὲ πυκνὸν φύλλωμα καὶ ἐφαίνετο ὡς μεγάλη μέλαινα κηλὶς ἐντὸς τῆς λευκῆς ταύτης ὀμίχλης, ἥτις ἀποθαμβεῖ περισσότερο καὶ μᾶλλον κωλύει τὴν ὄρασιν ἢ τὸ σκότος τῆς νυκτός. Αἰφνης ἐνόμισα ὅτι εἶδον ὄγκον τινὰ ἀρκετοῦ μεγέθους καὶ ἐμψυχον παρὰ τὴν ἱτέαν. Ἐδραμον πρὸς αὐτὸν κράζων: Στάσου, ποῖος εἶσαι;

Ἦκουσα ἐλαφρὰ βήματα ὡς τὰ τοῦ λαγωοῦ, καὶ μία ἀλλόκοτος μορφή, — δὲν ἠδυνάμην νὰ διακρίνω ἂν ἦτον ἀνὴρ ἢ γυνή — παρῆλθε ταχέως πρὸ ἐμοῦ.

Ἡθέλησα νὰ συλλάβω αὐτήν, ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθασα, προσέκοψα, ἔπεσα καὶ κατεπλήγωσα τὸ πρόσωπόν μου διὰ τινος κνίδης.

Ὅτε στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἤθελον πάλιν νὰ ἐγερθῶ, ἡσθάνθην σκληρόν τι σῶμα ὑπὸ τὴν χεῖρά μου· ἦτον δὲ χαλκοῦν κτένιον προσδεδεμένον εἰς σχοινίον, καθ' ὃν τρόπον φέρουσιν αὐτὰ εἰς τὴν ζώνην των οἱ χωρικοὶ τῆς Ῥωσσίας.

Αἱ λοιπαὶ ἀναζητήσεις μου ἦσαν ἄνευ ἀποτελέσματος καὶ μὲ τὸ κτένιον εἰς τὴν χεῖρα καὶ καίουσιν παρειὰν ἐπέστρεψα εἰς τὴν καλύβην. (ἔπεται συνέχεια).

ΣΚΕΨΕΙΣ ΦΡΟΝΙΜΟΥ ΜΗΤΡΟΣ.

ΕΙΜΑΙ ΕΥΤΥΧΗΣ.

Οὐχὶ σπανίως βεβαίως ἀκούει τις νὰ λέγωσι περὶ τοῦ δαίμονος ἢ δαίμονος ἀνθρώπου, — „αὐτὸς ἔχει τύχην,“ ἀλλὰ σπανιώτερον ἤκουσε νὰ λέγωσι περὶ οἰουδήτινος „αὐτὸς εἶνε εὐτυχής“ καὶ σπανιώτατα θὰ δυνηθῇ ποτὲ τις — κατὰ τὴν ἥρεμον πορείαν τοῦ καθημερινοῦ βίου — νὰ εἰπῇ περὶ ἑαυτοῦ „εἶμαι εὐτυχής.“

Καὶ ὅμως ἐγὼ ἡ φρόνιμος μήτηρ, φίλοι μου ἀναγνώσται τῆς „Κλειῶς,“ τολμῶ νὰ ἐκφέρω τὴν τολμηρὰν ταύτην φράσιν, τὴν ὁποῖαν δὲν πιστεύω νὰ εὕρῃτε τόσοι τολμηράν, ἀφ' οὗ ἐξηγήσω εἰς ὑμᾶς τοὺς λόγους, ὅτινες μὲ παρικήμυσαν εἰς τὸ τόλμημα τοῦτο Καθ' ὅλον μου τὸν βίον οὐδένα ἀνθρώπον συνήντησα, μεθ' οὗ θὰ μοι ἐπύρχετο ἡ ὄρεξις καὶ ἡ ἐπιθυμία ν' ἀνταλλάξω τὴν θέσιν μου· δὲν ση-